FIL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 26 ta' Settembru 2023

Appell numru 214/2022

Il-Pulizija
vs.
Carmel MAGRO

Il-Qorti rat is-segwenti:

A. L-IMPUTAZZJONIJIET

1. Dan huwa appell ta' Carmel MAGRO (detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 453876M) minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar is-6 ta' Mejju 2022 fejn ġie mixli talli:

    (i) Nhar it-3 ta' Mejju 2020 għall-ħabta ta' xi 07.40hrs fl-inħawi tal-Ibraġġ limiti ta' San Ġwann u f'dawn il-gżejjer waqt staġun miftuħ għall-kaċċa ta' fuq l-art kien qiegħed jikkaċċja mingħajr ma kellu liċenzja maħruġa f'ismu mid-Direttur jew mill-Kummissarju tal-Pulizija u dan bi ksur tar-Reg. 12(1) tal-A.L. 79/2006 hekk kif emendat, L.S. 549.42;

    (ii) Aktar talli fl-istess data, ħin u ċirkostanzi waqt staġun miftuħ għall-kaċċa ta' fuq l-art kien qiegħed jikkaċċja u kellu arma tan-nar li kellha kompartiment tal-iskrataċċ li jista' jżomm aktar minn żewġt iskrataċċ fl-istess ħin u dan bi ksur tar-Reg. 18(2)(b) tal-A.L. 79/2006 kif emendat, L.S. 549.42;

(iii) Aktar talli fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanzi żamm f'xi fond jew kellu fil-pussess tiegħu taħt il-kontroll tiegħu jew ġarr barra minn xi fond jew fid-dintorni tiegħu xi arma tan-nar tal-marka Huglu bin-numru tas-serje 16X0013 mingħajr ma kellu liċenzja taħt dan l-Att u dan bi ksur tal-Artikolu 5(1) tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta;

(iv) Aktar talli fl-istess data, ħin, lok u ċirkostanzi bħala pussessur ta' liċenzja taħt l-Att dwar l-Armi naqas milli jħares il-kundizzjonijiet imsemmija f'dik il-liċenzja u dan bi ksur tal-Artikolu 27(1) tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta;

(v) Aktar talli fl-istess data, ħin lok u ċirkostanzi għamel tibdil jew ittanta jagħmel tibdiliet fl-arma tan-nar hekk li tinbidel il-klassifikazzjoni ta' dik l-arma tan-nar mingħajr il-liċenzja tal-Kummissarju tal-Pulizija u dan bi ksur tal-Artikolu 45(1) tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta;

(vi) Aktar talli fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanzi bħala persuna li għandu liċenzja biex iżomm jew biex ikollu f'idejh jew fuqu arma tan-nar jew munizzjon ma żammx fil-kustodja tiegħu l-arma jew il-munizzjon b'mod li ma jkunux jistgħu jiġu f'idejn ħaddieħor u dan bi ksur tal-Artikolu 47(1) tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta;

(vii) Aktar talli fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanzi bħala detentur ta' liċenzja taħt xi dispożizzjoni ta' dan l-Att dwar l-armi naqas milli jħares il-pattijiet tal-liċenzja jew li kellu fil-pussess jew kien iġorr xi arma tan-nar jew munizzjon mhux speċifikati fil-liċenzja maħruġa u dan bi ksur tal-Artikolu 52 tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta;

(viii) Aktar talli fl-istess data, lok, ħin u ċirkostanzi bħala detentur ta' liċenzja taħt xi dispożizzjoni ta' dan l-Att dwar l-armi naqas milli jħares il-pattijiet tal-liċenzja jew li kellu fil-pussess jew kien iġorr arma tan-nar jew munizzjoni mhux speċifikati fil-liċenzja maħruġa lilu u dan bi ksur tal-Artikolu 52 tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta.

B. IS-SENTENZA APPELLATA

2. Permezz tas-sentenza aktar 'il fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, wara li rat l-Artikoli 5(1), 45(1), 51 u 52 tal-Att dwar l-Armi, Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta, illiberat lill-imputat appellant mill-ewwel, mit-tieni u mis-sitt imputazzjoni dedotta fil-konfront tiegħu filwaqt li sabitu ħati tat-tielet, tar-raba', tal-ħames u s-seba' imputazzjonijiet u konsegwentement ikkundannatu għall-piena ta' disa' xhur priġunerija li bl-applikazzjoni tal-Artikolu 28A tal-Kodiċi Kriminali, ma kellhiex tibda fis-seħħ ħlief jekk il-ħati jikkommetti reat ieħor li għalih kien hemm il-piena ta' priġunerija fi żmien sena mid-data tas-sentenza. Illi ai termini tal-Artikolu 23 tal-Kodiċi Kriminali, il-Qorti ordnat ukoll il-konfiska tal-

corpus delicti partikolarment tal-arma regolari u l-oġġett esebiti formalment permezz ta' Dok. EM2 u EM3.

C. L-APPELL INTERPOST

3. Illi l-appellant MAGRO appella minn din is-sentenza fejn talab lil din il-Qorti sabiex joġgħobha tvarja s-sentenza appellata billi tikkonfermaha f'dik il-parti fejn il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) illiberat lill-appellant mill-ewwel, mit-tieni, mis-sitt imputazzjonijiet dedotti kontra tiegħu filwaqt li tikkanċellaha u tilliberah f'dik il-parti fejn sabet ħtija; u jew alternattivament f'każ li s-sentenza tibqa' nvarjata, tingħata piena aktar ekwa u ġusta fiċ-ċirkostanzi tal-każ u dan wara li stqarr is-segwenti (in suċċint) :-

(i) Aggravju fuq il-mertu: **rigward it-tielet imputazzjoni** illi l-Qorti tal-Maġistrati (Malta) sabet ħtija fl-appellant talli żamm f'xi fond jew kellu fil-pussess tiegħu jew taħt il-kontroll tiegħu jew ġarr barra minn xi fond jew fid-dintorni, arma tan-nar tal-marka Huglu bin-numru tas-serje 16X0013 u dan bi ksur tal-Artikolu 5(1) tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta. L-appellant qatt ma seta' jinstab ħati ta' din l-imputazzjoni kif miġjuba kontra tiegħu u dan għaliex bl-arma tan-nar tal-marka Huglu bin-numru tas-serje 16X0013 qatt ma kienet fil-pussess tiegħu u qatt ma kienet tappartjeni lill-appellant;

(ii) Illi l-imsemmija arma tan-nar tal-marka Huglu bin-numru tas-serje 16X0013 qatt ma ġiet ippreżentata f'dawn il-proċeduri u l-arma li ġiet ippreżentata mill-prosekuzzjoni hija l-arma tan-nar tal-marka Ataman bin-numru tas-serje 17-K05098. L-appellant qatt ma seta' jinstab ħati kif ingħad u dan għas-sempliċi raġuni illi bħal ma ġie stabbilt mill-provi huwa mgħandu x'jaqsam xejn mal-arma tan-nar tal-marka Huglu bin-numru tas-serje 16X0013 li dwarha huwa akkużat anzi joħroġ ċar li l-arma tal-appellant hija arma tan-nar kompletament differenti minn dik imniżżla fiċ-ċitazzjoni u dan jikkonfermawh ix-xhieda tal-prosekuzzjoni stess għax fix-xhieda tagħhom u fid-dokumenti li ppreżentaw huma dejjem irreferew għall-arma tan-nar kompletament differenti minn dik li hija mniżżla fiċ-ċitazzjoni.

(iii) **Rigward ir-raba' u s-seba' imputazzjonijiet**: illi l-ewwel Qorti sabet ukoll ħati lill-appellant talli fl-istess data, ħin, lok u ċirkostanzi bħala pussessur ta' liċenzja taħt l-Att dwar l-armi, naqas milli jħares il-kundizzjonijiet imsemmija f'dik il-liċenzja u talli naqas mili jħares il-pattijiet tal-liċenzja jew li kellu fil-pussess jew kien qiegħed iġorr xi arma tan-nar jew munizzjon mhux speċifikati fil-liċenzja maħruġa lilu u dan bi ksur tal-artikolu 52 tal-Kap. 480. Illi minħabba r-raġunijiet mogħtija iktar 'il fuq, il-Qorti qatt ma setgħet issib ħtija f'din ir-raba' u seba' imputazzjoni. Dan għaliex l-appellant qatt ma kien qiegħed jagħmel użu mill-arma msemmija fiċ-ċitazzjoni u allura huwa qatt ma

jista' jinstab ħati li kiser il-kundizzjonijiet ta' liċenzja relattiva b'arma tan-nar li qatt ma kienet fil-pussess tiegħu. Illi wkoll ma ġew esebiti qatt l-ebda kundizzjonijiet marbuta ma' din il-liċenzja li suppost kiser. Illi allura hawnhekk inħolqot anomalija fejn l-appellant instab ħati li kiser il-kundizzjonijiet ta' liċenzja dwar arma tan-nar meta huwa kien qiegħed juża arma tan-nar li effettivament qatt ma kienet għandu.

(iv) **Rigward il-ħames imputazzjoni**: illi l-qorti sabet ukoll ħtija talli fl-istess data, ħin, lok u ċirkostanzi l-appellant għamel tibdiliet jew ittanta jagħmel tibdiliet fl-arma tan-nar hekk li tinbidel il-klassifikazzjoni ta' dik l-arma tan-nar mingħajr il-liċenzja tal-kummissarju tal-pulizija u dan bi ksur tal-Artikolu 45(1) tal-Kapitolu 480 tal-Liġijiet ta' Malta. Illi mill-istess kumparixxi jsegwi wkoll li dawn l-allegati tibdiliet u ksur tad-diversi kundizzjonijiet allegatament twettqu f'data, lok u ħin u ċirkostanzi speċifiċi waqt li huwa suppost kien qiegħed juża l-arma Huglu b'numru ta' serje 16X0013. Illi bħal ma ġie ritentut iktar 'il fuq, l-appellant qatt ma kien qiegħed juża' din l-arma Huglu u huwa ppruvat li kien qiegħed juża' arma għal kollox differenti. Illi wkoll ma tressaq ebda xhud espert sabiex ikun jista' jikkonferma x'suppost kienu t-tibdiliet li l-appellant għamel fuq l-arma tan-nar tiegħu u lanqas ma tressqu provi sabiex juru li dak li l-Pulizija qalu li kien silencer fil-verita' huwa silencer illegali;

(v) **Id-data u l-ħin**: illi jekk wieħed iħares lejn l-imputazzjonijiet kif miġjuba kontra l-imputat issib li dawn l-imputazzjonijiet qiegħdin jirreferu għal data u ħin speċifiċi dawk tal-3 ta' Mejju 2020 fil-ħin tas-7.00hrs, jekk wieħed iħares lejn l-affidavits issib li d-data hija wkoll dik tat-3 ta' Mejju 2020 pero' l-ħin li jissemma' huwa l-ħin tal-7.40hrs. Issa sa hemm mhemmx diskrepanzi kbar pero' jekk wieħed jara l-irċevuti bin-numru 4879 u 4880 li jagħmlu referenza għalihom il-pulizija li nħarġu wara li ġew ikkonfiskati l-arma u l-oġġetti l-oħra, issib li fuq dawn iż-żewġt irċevuti d-data mniżżla mill-pulizija hija dik tat-3 ta' April 2020. Dan il-fatt għandu joħloq dubbju dwar jekk id-data l-ġusta hija dik imniżżla fiċ-ċitazzjoni jew dik imniżżla fl-irċevuti. Illi jekk wieħed ikompli jaqra l-irċevuti jara li hemm data oħra mniżżla li taqra it-2 ta' April 2020 jiġifieri fl-istess irċevuti hemm żewġ dati oħra estranji mid-data mniżżla fiċ-ċitazzjoni meta dawn suppost kollha kemm huma qegħdin juru l-istess data, ħin. Illi sabiex jiġi rassodat dan id-dubju, il-prosekuzzjoni fil-kumparixxi wżat il-kliem 'staġun miftuħ għall-kaċċa fuq l-art' meta l-enfasi hawn qeda ssir fuq il-kliem waqt staġun miftuħ għax fil-verita' fit-3 ta' Mejju 2020 l-istaġun tal-kaċċa ma kienx miftuħ pero kien magħluq iżda fit-3 ta' April 2020 l-istaġun kien miftuħ;

(vi) Apprezzament ħażin tal-provi: illi mill-provi prodotti mill-prosekuzzjoni, qatt ma setgħu jwasslu għall-konvinċiment morali li l-appellant: i) kien qiegħed juża arma tan-nar tal-marka Huglu tal-marka 16X0013 kif hemm imniżżla fiċ-ċitazzjoni; ii) id-data mniżżla fiċ-ċitazzjoni hija effettivament id-data ġusta ta' meta effettivament seħħ l-allegat reat.

(vii) Aggravju dwar il-piena: il-piena nflitta hija eċċessiva tenut kont iċ-ċirkostanzi tal-każ.

D. IL-PARTI ĠENERALI

4. Illi din il-Qorti hija Qorti ta' reviżjoni. Ir-rwol tagħha huwa li tirrevedi s-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati. Din il-Qorti ma tbiddilx l-apprezzament tal-provi magħmul mill-Qorti tal-Maġistrati meta din tkun għamlet apprezzament korrett tal-provi li jkunu inġiebu quddiemha. Dwar l-irwol ta' din il-Qorti bħala Qorti tal-Appell Kriminali, fis-sentenza **Ir-Repubblika ta' Malta vs. Emanuel ZAMMIT** deċiża mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Superjuri)[1] intqal hekk:

> kif dejjem gie ritenut huwa principju stabbilit fil-gurisprudenza ta' din il-Qorti li hija ma tiddisturbax l-apprezzament dwar il-provi maghmul mill-ewwel Qorti jekk tasal ghall-konkluzjoni li dik il-Qorti setghet ragjonevolment u legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha. Fi kliem iehor, din il-Qorti ma tirrimpjazzax id-diskrezzjoni fl-apprezzament tal-provi ezercitata mill-ewwel Qorti izda taghmel

[1] Tal-21 t'April 2005. Ara wkoll Ara, fost ohrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u r-**Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina** 24 ta' April 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan** et, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

Fil-kawża **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa** ġie mistqarr li :

> Kif gie ritenut diversi drabi, hawn qieghdin fil-kamp ta' l- apprezzament tal-fatti, apprezzament li l-ligi tirrizerva fl- ewwel lok lill-gurati fil-kors tal-guri, u li din il-Qorti ma tiddisturbahx, anke jekk ma tkunx necessarjament taqbel mija fil-mija mieghu, jekk il-gurati setghu legittimament u ragonevolment jaslu ghall-verdett li jkunu waslu ghalih. Jigifieri l-funzjoni ta' din il-Qorti ma tirrizolvix ruhha f'ezercizzju ta' x'konkluzjoni kienet tasal ghaliha hi kieku kellha tevalwa l-provi migbura fi prim'istanza, imma li tara jekk il-verdett milhuq mill-gurija li tkun giet "properly directed", u nkwadrat fil-provi prodotti, setax jigi ragonevolment u legittimament milhuq minnhom. Jekk il-verdett taghhom huwa regolari f'dan is-sens, din il-Qorti ma tiddisturbahx (ara per ezempju Ir-Repubblika ta' Malta v. Godfrey Lopez u r-Repubblika ta' Malta v. Eleno sive Lino Bezzina decizi minn din il-Qorti fl-24 ta' April 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Lawrence Asciak sive Axiak deciza minn din il-Qorti fit-23 ta' Jannar 2003, Ir-Repubblika ta' Malta v. Mustafa Ali Larbed deciza minn din il-Qorti fil-5 ta' Lulju 2002, ir-Repubblika ta' Malta v. Thomas sive Tommy Baldacchino deciza minn din il-Qorti fis-7 ta' Marzu 2000, u r-Repubblika ta' Malta v. Ivan Gatt deciza minn din il-Qorti fl-1 ta' Dicembru 1994).

apprezzament approfondit tal-istess biex tara jekk dik l- ewwel Qorti kinitx ragjonevoli fil-konkluzjoni taghha. Jekk, izda, din il-Qorti tasal ghall-konkluzjoni li l-ewwel Qorti, fuq il-provi li kellha quddiemha, ma setghetx ragjonevolment jew legalment tasal ghall-konkluzjoni li tkun waslet ghaliha, allura din tkun raguni valida, jekk mhux addirittura impellenti, sabiex din il-Qorti tiddisturba dik id-diskrezzjoni u konkluzjoni.

5. Għalhekk bħala regola[2] din il-Qorti tal-Appell Kriminali ma tagħmilx evalwazzjoni ġdida tal-provi u tiddeċiedi l-każ hi mill-ġdid b'mod li tissostitwixxi dak ix-xogħol li tkun għamlet il-Qorti tal-Maġistrati qabilha. Il-Liġi timponi l-obbligu fuq il-Qorti tal-Maġistrati li tagħmel l-analiżi tal-provi u tal-argumenti legali fil-kawża biex imbagħad tkun dik il-Qorti li tasal għall-konklużjoni jekk l-imputat ikunx ħati jew mhux ħati tal-imputazzjonijiet li jkunu inġiebu għall-ġudizzju tagħha. Imbagħad jekk xi parti tħossha aggravata minn dik is-sentenza, il-Liġi tipprovdi r-rimedju ta' reviżjoni ta' dik is-sentenza quddiem din il-Qorti. Għalhekk bħala regola, ir-rwol ta' din il-Qorti mhux dak li tissostitwixxi x-xogħol li tkun għamlet il-Qorti tal-Maġistrati iżda li tirrevedi x-xogħol li jkun sar minn dik il-Qorti biex tara jekk il-Qorti tal-Maġistrati setgħetx, legalment u raġonevolment, tasal għall-konklużjonijiet li tkun waslet għalihom. Din il-Qorti tagħmel dan billi tistħarreġ hi stess il-provi li jkunu inġiebu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u l-argumenti li jkunu saru quddiemha. Tant hu hekk li huwa biss f'każijiet eċċezzjonali li din il-Qorti tista' taċċetta li jiġu prodotti provi ġodda fi stadju ta' appell.[3]

6. Jekk din il-Qorti tara li l-Qorti tal-Maġistrati setgħet legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjonijiet li waslet għalihom skont il-provi u l-argumenti legali li kellha quddiemha, **<u>anke jekk in bażi tal-istess provi din il-Qorti setgħet tasal għal konklużjonijiet differenti</u>**, din il-Qorti xorta ma tibdilx il-konklużjonijiet milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati. Dan peress li jekk il-Qorti tal-Maġistrati tkun għamlet xogħolha tajjeb, u waslet għal konklużjoni jew waħda mill-konklużjonijiet li hija setgħet legalment u raġonevolment tasal għalihom in bażi għall-provi u l-argumenti legali miġjuba quddiemha u allura tkun waslet għal konklużjoni li fiċ-ċirkostanzi tal-każ kienet korretta jew waħda mill-konklużjonijiet korretti li setgħet tasal għalihom, din il-Qorti ma tkunx tista tibdel dik il-konklużjoni

[2] u dan sakemm ma jkunx hemm raġunijiet eċċezzjonali entro l-parametri ta' dak li jipprovdi l-artikolu 428(3)(5) tal-Kodiċi Kriminali li din il-Qorti tkun tista' tiddeċiedi hi l-meritu tal-kawża.
[3] U dan biss fil-parametri tar-restrizzjonijiet imsemmija fl-artikolu 424 tal-Kodiċi Kriminali.

sempliċiment għaliex ma tkunx taqbel magħha għax kienet konklużjoni differenti minn dik li din il-Qorti kienet tasal għaliha li kieku kienet qed tiddeċiedi hi l-każ.

7. Apparti minn hekk il-fatt biss li l-appellant ma jkunx jaqbel mal-konklużjonijiet tas-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati mhux biżżejjed biex din il-Qorti tibdel is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati. Biex il-konklużjoni tal-Qorti tal-Maġistrati tkun tista' tiġi mibdula fl-istadju tal-appell, din il-Qorti trid tkun konvinta li, in bażi għall-provi u l-argumenti legali li tresqu quddiem il-Qorti tal-Maġistrati, dik il-Qorti ma tkunx setgħet legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjoni li tkun waslet in kwantu bħala riżultat ta' dawk il-provi il-konklużjoni li tkun waslet għaliha l-Qorti tal-Maġistrati ma setgħetx tkun dik jew waħda minn dawk li tkun waslet għalihom. Dan allura jfisser li biex din il-Qorti tkun tista' tirrevedi jew tibdel dik il-konklużjoni jkun irid jirriżulta li l-Qorti tal-Maġistrati tkun b'xi mod żbaljat fl-apprezzament tal-provi jew fl-interpretazzjoni tal-argumenti legali imresqin quddiemha. Huwa frott ta' dan l-iżball li jkun sar mill-Qorti tal-Maġistrati li allura jagħti lok lil din il-Qorti tqis li ma jkunx sigur u sodisfaċenti li tistrieħ fuq dawk il-konklużjonijiet li jkunu ġew milħuqa mill-Qorti tal-Maġistrati. F'dak il-każ allura ma jkunx jista' jingħad li l-Qorti tal-Maġistrati tkun setgħet legalment u raġonevolment tasal għall-konklużjoni li tkun waslet għaliha biex b'hekk, din il-Qorti bħala Qorti tal-Appell Kriminali u allura qorti ta' reviżjoni jkollha s-setgħa u d-dmir li tibdel dik is-sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati, jew dawk il-partijiet minnha li jirriżultaw li jkunu żbaljati jew li ma jirriflettux il-Liġi.[4]

8. Din il-Qorti trid allura tara jekk u safejn dawn il-provi li jkunu prodotti quddiem il-Qorti tal-Maġistrati jkunu jirrispettaw ir-regoli tal-evidenza

[4] Ara wkoll, fost oħrajn, l-Appelli Kriminali Superjuri: **Ir-Repubblika ta' Malta vs Rida Salem Suleiman Shoaib**, 15 ta' Jannar 2009; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Paul Hili**, 19 ta' Gunju 2008; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Etienne Carter**, 14 ta' Dicembru 2004; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Domenic Briffa**, 16 ta' Ottubru 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Godfrey Lopez** u **Ir-Repubblika ta' Malta vs Eleno sive Lino Bezzina,** 24 ta' April 2003; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Lawrence Asciak sive Axiak,** 23 ta' Jannar 2003, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Mustafa Ali Larbed**, 5 ta' Lulju 2002; **Ir-Repubblika ta' Malta vs Thomas sive Tommy Baldacchino**, 7 ta' Marzu 2000, **Ir-Repubblika ta' Malta vs Ivan Gatt**, 1 ta' Dicembru 1994; u **Ir-Repubblika ta' Malta vs George Azzopardi**, 14 ta' Frar 1989; u l-Appelli Kriminali Inferjuri: **Il-Pulizija vs Andrew George Stone**, 12 ta' Mejju 2004, **Il-Pulizija vs Anthony Bartolo**, 6 ta' Mejju 2004; **Il-Pulizija vs Maurice Saliba**, 30 ta' April 2004; **Il-Pulizija vs Saviour Cutajar**, 30 ta' Marzu 2004; **Il-Pulizija vs Seifeddine Mohamed Marshan et**, 21 ta' Ottubru 1996; **Il-Pulizija vs Raymond Psaila et**, 12 ta' Mejju 1994; **Il-Pulizija vs Simon Paris**, 15 ta' Lulju 1996; **Il-Pulizija vs Carmel sive Chalmer Pace**, 31 ta' Mejju 1991; **Il-Pulizija vs Anthony Zammit**, 31 ta' Mejju 1991.

fi proċedimenti penali. Allura trid tistħarreġ kemm dak il-provi jkunu legalment ammissibbli kif ukoll sostantivament rilevanti.

9. Issa l-Liġi tafda primarjament f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati l-eżerċizzju tal-analiżi tal-provi u l-ġudizzju dwar jekk l-imputat huwa ħati jew mhux ħati tal-imputazzjonijiet li jkunu ġew miġjuba kontra tiegħu. Dan peress li l-Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, in kwantu tkun il-Qorti ta' ġurisdizzjoni dwar il-meritu tal-każ partikolari, tkun fl-aħjar qagħda li tqis u tevalwa l-provi kollha għaliex, normalment, tkun għexet personalment il-proċess quddiemha. Dik il-Qorti hija fdata bl-irwol li tara u tisma' lix-xiehda jixhdu quddiemha - ħaġa li bħala regola din il-Qorti – in kwantu hija Qorti ta' reviżjoni – ma jkollhiex l-opportunita li tagħmel.

10. U minn dan joħroġ kemm huwa għaqli li l-Liġi tħalli prinċipalment dan l-eżerċizzju ta' analiżi, apprezzament tax-xiehda u l-eventwali deċiżjoni fil-meritu dwar il-ħtija tal-imputat f'idejn il-Qorti tal-Maġistrati. U huwa għalhekk ukoll li dan l-eżerċizzju li jsir minn dik il-Qorti fih responsabilita kbira; u li din il-Qorti ttih il-piż li jixraqlu, b'mod li allura dak l-eżerċizzju ta' analiżi u skrutinju ma jistax jiġi disturbat kif ġieb u laħaq. Kif spjegat iżjed il-fuq jiġi disturbat meta din il-Qorti ta' reviżjoni tara li d-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati ma tkunx waħda minn dawk li legalment u raġonevolment setgħet tasal għalihom.

11. Anke fejn il-Qorti tal-Maġistrati, għal xi raġuni jew oħra, ma tkunx semgħet ix-xhieda kollha hi stess, xorta waħda l-Liġi tafda l-eżerċizzju tal-analiżi u deċiżjoni dwar il-fatti f'idejn dik il-Qorti tal-Maġistrati. Il-Qorti tal-Appell ma taqbadx u tibdel id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Maġistrati kif ġieb u laħaq, u dan għar-raġuni miġjuba fil-kawża **Il-Pulizija vs. Lorenzo Baldacchino** deċiża mill-Qorti Kriminali bħala Qorti ta' appell deċiża nhar it-30 ta' Marzu 1963 mill-Imħallef William Harding fejn intqal is-segwenti:

> Ma hemmx bżonn jinghad li l-komportament tax-xhud (demeanour) hu fattur importanti ta' kredibilita (ara Powell, On Evidence, p. 505), u kien, ghalhekk, li inghad mill-Qrati Ingliżi segwiti anki mill-Qrati taghna, illi "great weight should be attached to the finding of fact at which the judge of first instance has arrived" (idem, p. 700), appuntu ghaliex "he has had an opportunity of testing their credit by their demeanour under examination".

12. Biex tagħlaq fuq dan il-punt, din il-Qorti tirreferi għall-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Vincent Calleja** deċiż nhar is-7 ta' Marzu 2002 fejn dwar l-irwol aħħari ta' din il-Qorti tal-Appell bħala qorti ta' reviżjoni tas-sentenżi tal-Qorti tal-Maġistrati intqal li:

> F'dan l-ezercizzju pero' din il-Qorti ser issegwi l-insenjament ta' din il-Qorti diversament preseduta u dik tal-Qorti tal-Appell Kriminali minn appelli mill-Qorti Kriminali u cioe' li il-funzjoni ta' din l-Onorabbli Qorti mhux li terga taghmel gudizzju mill-gdid fuq il-kaz partikolarment ghal dak li jirrigwarda il valutazzjoni u evalwazzjoni tal-fatti tal-kaz, imma biss li tillimita ruha li tara jekk id-decizjoni tal-ewwel Qorti hix "unsafe and unsatisfactory" fuq il-bazi tar-rizultanzi fil-prim'istanza. Mhux bizzejjed li din il-Qorti jista' jkollha opinjoni differenti mill-ewwel Qorti ghal dak li jirrizulta mill-provi, ghax, jekk l-ewwel Qorti setghet ukoll xorta wahda tasal ghad-decizjoni li waslet ghaliha fuq il provi li kienu quddiemha, mhux il-funzjoni ta' din il-Qorti li tissostiwixxi tali decizjoni bid-decizjoni taghha.

E. IL-KUNSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

13. Illi nhar it-3 ta' Mejju 2020 għall-ħabta tas-7 ta' filgħodu sar rapport telefoniku anonimu mal-Pulizija fir-rigward ta' persuna li kienet ġiet avvistata tikkaċċja ġewwa San Ġwann limiti tal-Ibraġġ u li din il-persuna kienet sparat diversi tiri u anke laqtet xi persuni biċ-ċomb li waqa' fit-triq. Il-Pulizija rrikorriet fuq il-post indikat mill-persuna li kien għamel dik it-telefonata anonima u hemmhekk sabet raġel b'senter tal-kaċċa f'idejh liema senter ġie nnotat li kien ukoll armat b'silencer.

14. Illi minn investigazzjonijiet li saru mill-Pulizija rriżulta li dan ir-raġel kien Carmel MAGRO, l-appellant, fejn huwa ġie nfurmat bid-drittijiet tiegħu qabel ma ġie hekk mitkellem mill-Pulizija liema drittijiet huwa rrifjuta u ffirma dikjarazzjoni f'dan is-sens. MAGRO ddikjara mal-Pulizija illi huwa kien qiegħed hemmhekk għall-kaċċa u dan minkejja li l-istaġun għall-kaċċa minn fuq l-art kien magħluq. Il-Pulizija rraportaw li huwa kien armat b'senter tal-marka Ataman b'serial number 17-KO5098 u dan is-senter ġie nnutat li kien armat b'silencer u kellu fuqu wkoll tmintax -il skartoċċ. Skont ma jirriżulta wkoll, dan is-senter flimkien mal-iskrataċċ hekk misjuba ġew elevati bil-ħruġ tad-debita riċevuta enumerata 4879. Ġew ikkonfiskati wkoll mill-Pulizija liċenzja tal-kaċċa ġenerali flimkien ma' ktejjeb bil-ħruġ ukoll tad-debita riċevuta enumerata 4880. Sussegwentment, MAGRO ġie

nfurmat li kienu sejrin jinħarġu l-akkużi fil-konfront tiegħu b'rabta ma' dan l-inċident.

Ikkunsidrat

15. L-aggravji mressqa mill-appellant MAGRO jistgħu jitqiesu mibnija fuq lanjanza prinċipali konsistenti fin-numru ta' impreċiżjonijiet fil-partikolaritajiet imniżżla fiċ-ċitazzjoni preżentata mill-Prosekuzzjoni bħala l-bażi tal-imputazzjonijiet tagħha u kif din ma tirriflettix il-kwadru probatorju tal-każ in diżamina. L-appellant qiegħed ukoll jippretendi li minħabba tali nuqqasijiet, din il-Qorti tilliberah minn kull imputazzjoni u piena b'rabta ma' dawk l-imputazzjonijiet li tagħhom huwa nstab ħati mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali.

16. Illi huwa minnu li dan il-każ jippreżenta numru ta' impreċiżjonijiet u ineżattezzi li jolqtu l-mertu tal-imputazzjonijiet kif dedotti kontra l-appellant daqskemm l-integrita' tal-proċess penali b'mod sħiħ. Uħud minn dawn id-diskrepanzi jolqtu l-oġġett meritu tal-każ u l-evidenza li fuqha l-prosekuzzjoni bbażat il-każ tagħha kontra l-imputat appellant.

17. Il-proċess penali għandu jitmexxa b'rispett lejn il-prinċipji tal-legalita' u tal-proċess ġust. Ebda proċess uman ma huwa perfett, u l-proċess penali mhux eċċezzjoni. Iżda proċeduri kriminali jridu jiġu mmexxija b'mod professjonali u b'attenzjoni f'kull aspett tagħhom. Fl-aħħar mill-aħħar il-proċess penali huwa proċess ġudizzjarju li għandu impatt fuq il-benesseri soċjali u individwali għal dawk kollha involuti fih. Iżjed mar-reati jkunu ta' natura serja, ikbar jafu jkunu l-konsegwenzi fuq min jinstab ħati. Għalhekk il-proċeduri penali jridu jiġu kondotti b'mod kemm jista' jkun attent għad-dettall u bi preċiżjoni sabiex min jiġġudika l-fatt jkun jista' jasal għal konklużjonijiet sikuri u sodisfaċenti b'mod seren.

18. F'dan il-każ, l-NPS Report GHQ/ALE/105/2020 jirreferi li l-inċidenti de quo seħħew fit-3 ta' Mejju 2020. Mix-xhieda ta' Carl Cauchi, f'paġna 17 tal-atti proċesswali jirriżulta li fit-3 ta' Mejju 2020 – u għalhekk fid-data indikata fl-imputazzjonijiet miġjuba kontra l-appellant – **<u>l-istaġun tal-kaċċa ma kienx miftuħ iżda kien wieħed magħluq.</u>** Dan jirriżulta wkoll mill-istess NPS fejn f'paġna 6 jirriżulta

li għall-Pulizija dan kien **staġun magħluq għall-kaċċa**. Iżda minkejja dan, l-imputazzjonijiet numru wieħed u tnejn jirreferu għall-**staġun miftuħ tal-kaċċa!**

19. L-NPS, u l-affidavits ta' PS1030 u PC873 jaqblu li d-data ta' meta għamlu l-ispezzjoni kienet dik indikata fiċ-ċitazzjoni, iġifieri 3 ta' Mejju 2020. Allura jekk kien hekk, għaliex il-Prosekuzzjoni addebitat lill-imputat b'reati li kienu applikabbli għal staġun tal-kaċċa miftuh fl-ewwel u t-tieni imputazzjoni? Dan setgħa kien "żball" tekniku. Iżda dan l-istess "żball" jieħu xejra ftit differenti f'dan il-każ meta wieħed janalizza l-irċevuti maħruġa mill-ALE lill-appellant dakinhar li suppost seħħ l-inċident fejn huwa ġie miġbur mill-Pulizija. Mill-oriġinali li ġew eżebiti mill-imputat appellant markati bħala Dok. EC u EC1 jirriżulta li dawn l-irċevuti ġew datati "3/4/2020". Fuq id-dokument EC f'paġna 26, in-numru tlieta (3) miktub bil-biro huwa grass mhux ħażin għaliex jidher li huwa sovrappost għal numru ieħor li kien illeġibbli. Min ħareġ din l-irċevuta allura ikkoreġa dak in-numru jiġi jaqra "3" bil-ħin ikun indikat bħala "7.45".

20. Dak l-iżball baqa' jitkaxkar fuq livelli differenti. Hekk li meta fuq dik l-istess riċevuta ġiet imniżżla d-data meta l-Pulizija elevat l-affarijiet imsemmija mingħand l-appellant, id-data li ġiet imniżżla kienet indikata bħala "2/4/2020". Fuq din l-irċevuta markata EC f'paġna 27 jirriżulta li mingħand l-appellant ġew elevati "18 shotgun shells", "1 green pocket" u "17-K05098 shotgun ATAMAN". Imbagħad fuq id-dokument markat EC1 f'paġna 27 jirriżulta li d-data ta' dik l-irċevuta ġiet indikata bħala "3/4/2020" bil-ħin issa jkun 11.45. Id-data ta' meta huwa imniżżel li l-Pulizija elevat l-affarijiet mingħand l-appellant kienet indikata wkoll bħala "3/4/2020". Fuq din l-irċevuta ġie rapurat li ttieħdu "1 general hunting license" u "1 hunting booklet".

21. Dawn l-irċevuti fl-oriġinal jirrafiguraw data li hija **<u>differenti</u>** minn dik indikata f'Dok. EM2 u EM3 b'dawn tal-aħħar ikunu **<u>kopja</u>** tad-dokumenti EC u EC1. Wieħed loġikament jistenna li dawn id-dati jkunu identiċi. Iżda mhux hekk hu l-każ. Jirriżulta li d-data indikata fuq Dok EM2 u Dok EM3 kienet issubiet xi korrezzjonijiet b'daqqa ta' pinna – li mix-xiehda tal-Uffiċjal Prosekutur jingħad li saret mis-surġent li ħariġha - sabiex dawn id-dokumenti jirriflettu d-data indikata fiċ-ċitazzjoni tal-kawża miġjuba kontra l-appellant.

22. Din il-korrezzjoni ma saritx fis-seduta in kwantu l-verbali tas-seduta ma jsemmu xejn minn dan. L-anqas ma jirriżulta meta saru dawn il-korrezzjonijiet ta' dawn id-dati. Huwa biss minn kliem l-Uffiċjal Prosekutur f'paġna 28 tal-atti proċesswali li jirriżulta li din il-korrezzjoni saret mis-surġent li ħariġhom. Iżda matul is-smiegħ tal-kawża dan is-surġent qatt ma ntalab **<u>mill-Prosekuzzjoni jew mid-Difiża</u>** sabiex jikkonferma t-tibdil li sar f'dokumenti mmarkati bħala Dok EM2 u EM3.

23. Id-data indikata fuq Dok EM2 u EM3 u EC u EC1 hija importanti u rilevanti għall-imputazzjonijiet **<u>kollha</u>** mertu tal-kawża in diżamina għaliex tirrappreżenta d-data tal-inċident hekk kif jirriżulta li l-oġġetti ndikati fuq l-imsemmija riċevuti ġew elevati mal-mument illi l-appellant twaqqaf mill-Pulizija b'rabta mal-każ mertu tal-kawża in diżamina.

24. Xi mkien ittieħed żball fid-data. Dan l-iżball żgur li kellu l-effett tiegħu fuq il-Prosekutur in kwantu l-ewwel żewġt imputazzjonijiet li xela' bihom kienu marbuta ma staġun miftuh għall-kaċċa u mhux għal staġun magħluq. Fil-fatt wieħed mill-argumenti tad-Difiża kien li fit-3 t'April 2020 l-istaġun kien miftuħ għall-kaċċa, iżda mhux fit-3 ta' Mejju 2020.

25. Verament li f'paġna 28 tal-atti, l-Uffiċjal Prosekutur jirrikonoxxi li l-korrezzjoni bil-biro saret mis-Surġent li ħariġha u li l-korrezzjoni allura ġiet tirrifletti d-data tal-imputazzjonijiet. Iżda kien mistenni li din il-preċiżazzjoni ssir b'mod proċeduralment korrett u mhux sempliċiment b'daqqa ta' pinna minn persuna li ma ttellgħetx tixhed dwarha meta ovvjament kien meħtieġ li din tikkonferma dik il-korrezzjoni magħmula minnha.

26. Imma dan l-iżball ma jieqafx hemm u jikxef żbalji oħra dwar il-meritu ta' dan il-każ. Fil-fatt, f'paġna 22 tal-atti proċesswali jirriżulta screenshot tad-database tal-Firearms Details/History marbuta mal-arma li kienet ġiet sekwestrata mingħand l-appellant. Dan l-iscreen shot – probabbilment kien jifforma parti mid-dokumenti preżentati mill-kunstistabbli li għamlet ir-riċerka dwar l-armi fuq l-appellant u jingħad probabbilment għax dan ma jidhirx ċar mill-atti stante li d-dokumenti kollha li preżentat din il-kuntistabbli ġew markati f'daqqa bħala LB minn paġna 19 il-quddiem – juri li mingħand l-appellant kien

ġie "seized" il-"firearm no" 17-K05098 tat-tip "shotgun" tal-marka "Hunt Group" u li kienet irreġistrata fil-file numru QRM/WO/03077/2018. Din l-informazzjoni fil-fatt taqbel maċ-ċertifikat maħruġ mill-Uffiċju tal-armi tal-Pulizija minn fejn jirriżultaw l-armi kollha reġistrati f'isem l-appellant. Fost dawn l-armi hemm preċiżament l-arma Hunt Group shot gun numru 17-K05098 li skont in-notament li hemm f'dan iċ-ċertifikat jirriżulta li din l-arma kienet ġiet "seized" mingħand Carmel Magro bl-istatus tagħha allura ma jkunx "OK" iżda mmarkat "N/O". Pero dettall importantissimu għal dan il-każ, daqskemm stramb huwa li l-i "start date" ta' din ir-riċerka riflessa fl-iscreen shot in kwistjoni hija indikata "**<u>03/04/2020</u>**" u mhux **<u>it-3 ta' Mejju 2020 hekk kif indikat fiċ-ċitazzjoni.</u>**

27. Iżda jekk dan mhux biżżejjed sors ta' konfużjoni manja, meta wieħed jaqra r-"remarks" fuq dan l-iscreenshot jirriżulta dan il-kumment: "FIREARM SEIZED BY PS1030 RECEIPT NUMBER 0004879. QMS44/20". Issa dan in-numru tal-irċevuta huwa identiku għal dak preżentat in oriġinal mill-appellant a fol 26 bħala Doc EC datat "3/4/2020" u l-kopja tiegħu li tinsab a fol 8 markata EM3. Din ir-riċevuta fil-fatt iġġib in-numru 0004879 li jaqbel ma dak imsemmi fuq l-iscreen shot. Id-data wkoll taqbel ma dik imsemmija fl-iscreen shot. Il-problema hi però li d-dettalji tal-arma sekwestrata ma jaqblux, jew mhux kompluti. Fejn fl-irċevuta 0004879 hemm miktub li l-arma elevata hija "17-K05098 shotgun ATAMAN" mentri fl-iscreen shot a fol 22 u fuq iċ-ċertifikat a fol 21, l-arma in kwistjoni għalkemm iġġib l-istess numru 17-K05098 u tip "shotgun", l-għamla tagħha ġiet indikata "HUNT GROUP". Ma nġabitx prova teknika jew ordinarja li tikkonferma li din hija l-istess arma. Iżda minn dawn il-provi joħroġ li kemm l-irċevuta 0004879 kif ukoll l-iscreen shot jagħtu indikazzjoni li dik l-arma kienet ġiet maqbuda fit-3 t'April 2020 aktar milli fit-3 ta' Mejju 2020.

28. Dan allura jfisser li l-provi juru li lill-appellant ġiet elevata arma tat-tip shot gun. Iżda dik l-arma setgħet kienet iġġib in-numru 17-K05098 tip shotgun ATAMAN jew numru 17-K05098, tip "shotgun", HUNT GROUP u ma nġabitx prova jekk dawn humiex l-istess arma jew żewġt armi differenti. Iżda din il-konfużjoni trid tingħaqad ma dak l-i "iżball" fid-dati tal-elevar tal-arma mingħand l-appellant u l-martiċi ta' kollox – ossija d-data tal-allegati reati - li mill-provi prodotti tista' tkun waħda minn dawn -

i) It-3 ta' April 2020 fil-ħin ta' 7.45; jew
ii) It-3 ta' Mejju 2020 fil-ħin ta' 7.45; jew
iii) It-3 ta' April 2020 fil-ħin ta' 11.45; jew
iv) It-3 ta' Mejju 2020 fil-ħin ta' 11.45.

29. Issa, l-Artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali ta' Malta jaqra:

> Iċ-ċitazzjoni għandha ssemmi ċar il-persuna mħarrka, u għandu jkun fiha, fil-qosor il-fatti tal-akkuża, bil-partikularitajiet ta' żmien u ta' lok li jkunu jinħtieġu, jew li jistgħu jingħataw.

30. Il-partikolaritajiet taż-żmien, lok, u ħin ta' meta jitwettaq reat daqskemm ukoll tal-fatti li jsawruh iridu jkunu ppreżentati b'mod inekwivokabbli fiċ-ċitazzjoni sabiex il-ġudikabbli jkollu stampa ċara ta' dak li huwa jkun sejjer jiġi mixli tiegħu u jipprepara adegwatament id-difiża tiegħu.

31. Il-pożizzjoni legali klassika imħaddna mill-ġurisprudenza hija dik li ċ-ċitazzjoni għandha sservi biss bħala 'avviso a comparire' u li allura l-funzjoni tagħha għandha tkun meqjusa eżawrita ladarba l-imputat jippreżenta ruħu u jissottometti ruħu għall-ġudizzju tal-Qorti. Skont din il-linja tal-ħsieb, xi impreċiżjonijiet li jolqtu dawk il-partikolaritajiet indikati fl-Artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali m'għandhomx iwasslu għan-nullita' taċ-ċitazzjoni diment li l-iskop tagħha jkun intlaħaq. Anzi, huwa permess ukoll li ssir korrezzjoni taċ-ċitazzjoni fejn ikun hekk meħtieġ - anki f'każijiet ta' natura sommarja - sabiex l-imputat ikun jista' jirregola l-linja difensjonali tiegħu fid-dawl tal-korrezzjonijiet tal-partikolaritajiet taċ-ċitazzjoni.

32. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. John Mary Briffa** deċiż nhar it-18 ta' Ottubru 2005 intqal li l-Prosekuzzjoni għandha obbligu li titlob din il-korrezzjoni tempestivament. Din il-pożizzjoni ġiet ukoll segwita f'każijiet sussegwenti fosthom f'**Il-Pulizija vs. Warren Piscopo**[5] u **Il-Pulizija vs. Rita Theuma**.[6] Fil-kawża **Piscopo**, il-Qorti tal-Appell Kriminali għamlet ukoll referenza għall-kawża oħra fl-ismijiet ta' **Il-Pulizija vs. Nicolai Magrin** fejn għalkemm f'din tal-aħħar l-eċċezzjoni mistħarrġa kienet dik tan-ne bis in idem, intqal hekk fuq ir-rekwiżiti tal-Artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali:

[5] Deċiża nhar id-19 ta' Ottubru 2011
[6] Deċiża nuar id-19 ta' Ottubru 2011.

> Illi din il-Qorti ma tistax ma tirrimarkax li dan l-inċident kollu seta' ġie evitat kieku l-Ispettur Prosekutur fl-ewwel kawża, appena ntebaħ li kellu żball fil-ħin li kien indikat fil-komparixxi, talab korrezzjoni biex iz-żewġ ittri 'am.' jinbidlu u jiġu sostitwiti biz-zewg ittri 'pm.'[7] Dan seta' jsir tempestivament kieku l-prosekutur kien 'alert' biżżejjed u l-Ewwel Qorti żgur li kienet tilqa' t-talba għal tali korrezzjoni u, f'każ li ma tilqagħhiex, tali deċiżjoni kienet tkun appellabbli. Dan pero' ma sarx meta seta' u kellu jsir fl-ewwel process. [...] f'dan il-każ din l-eċċezzjoni [ta' ne bis in idem] mhix applikabbli. Dan għaliex it-testimonjanza tas-Surgent (u ovvjament tax-xhieda l-oħra tal-Prosekuzzjoni) dwar il-ħin tal-inċident qatt u qatt ma setgħet twassal biex tinstab ħtija kontra l-appellat f'dik il-kawża għaliex altru inċident li ġara fit-tmienja u kwart ta' filgħodu u altru inċident li ġara fit-tmienja u kwart ta' bil-lejl. Għalhekk it-tieni kawża bażata fuq komparixxi li turi l-ħin bħala dak tat-8.15p.m. kienet materjalment differenti f'element importanti mill-ewwel akkuża, u ċioè l-ħin.[8]

33. Ikun ukoll isegwi li xi impreċiżjonijiet fiċ-ċitazzjoni lanqas ma jfisser li għandhom jissarfu b'mod awtomatiku fil-liberazzjoni tal-imputat diment li dan tal-aħħar ikun ingħata l-opportunita' li jirregola ruħu sabiex iħejji b'mod adegwat id-difiża proprja. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Joseph Zahra** deċiż fil-5 ta' Awwissu 2003 intqal:

> Pero`, kif din il-Qorti kellha l-okkazzjoni li tosserva diversi drabi, in-nuqqas ta' xi rekwizit imsemmi fis-subartikolu (2) tal-Artikolu 360 ma jwassalx ghan-nullita` tac-citazzjoni (jew tal-imputazzjoni jew imputazzjonijiet) u anqas ma jwassal necessarjament ghall-liberazzjoni ta' dak li jkun. Jekk, minhabba l-mod kif inhuma redatti l-imputazzjonijiet, l-imputat ma jkunx jista' jiddefendi ruhhu adegwatament huwa jista' jgib dan l-ilment a konjizzjoni tal-qorti biex din tiehu l-mizuri necessarji. Jista' wkoll, wara li jkun sema' l-provi tal-prosekuzzjoni, jitlob differiment jew posponiment biex ikun f'posizzjoni li jaghmel id-difiza tieghu, minflok ma jghaddi ghad-difiza minnufih wara l-kaz tal-prosekuzzjoni, kif suppost li jsir f'kull kawza (ara, in partikolari, l-Artikoli 374, 375 u 377(1) tal-Kodici Kriminali). S'intendi, tali differiment jew posponiment ghandu jinghata b'cirkospezzjoni kbira u biss f'kazijiet fejn ikun hemm xi nuqqas fil-mod kif il-prosekuzzjoni tkun ressqet l-imputazzjonijiet jew ikkonduciet il-kaz taghha, liema nuqqas ikun verament jista' jippregudika lill-imputat, ghax altrimenti facilment jigri li l-kawza sommarja ma tibqa' sommarja xejn. Huwa proprju ghalhekk li l-Artikolu 360(2) jghid li c-citazzjoni ghandha jkollha certi dettalji, u cioe` sabiex l-imputat jigi preparat f'ewwel jum tas-smigh bid-difiza u bil-provi tieghu in difeza, u l-kawza tkun tista' tinqata' f'dik l-ewwel gurnata tas-smigh.

---

[7] Enfasi miżjuda.
[8] Enfasi miżjuda.

34. Dan ikun ifisser allura li f'sitwazzjoni fejn in-nuqqas ta' rekwiżiti **ma jippreġudikax il-każ kontra l-imputat**, il-Liġi stess tippermetti li l-kawża tibqa' għaddejja wara li jsiru d-debiti korrezzjonijiet. Iżda l-kwistjoni fundamentali tibqa' eżattament fejn trid tinġibed il-linja fejn ikun jista' jingħad li ċitazzjoni tkun tirrispetta r-rekwiżiti legali għal oħra li ma tkunx – u naturalment l-effett li dan jista' jkollu jew ma jkollux fuq l-eżerċizzju tal-azzjoni penali li tikkonsegwi.

35. It-tweġiba tinsab fl-iżvilupp tal-kunċett taċ-ċitazzjoni meqjusa bħala "avviso a comparire" moqri fid-dawl tal-iżviluppi legali ta' natura penali kif ukoll dawk tal-jeddijiet tal-bniedem f'Malta u lil hinn minnha.

36. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Mario Bezzina** deċiż nhar is-26 ta' Mejju 2004 fejn intqal:

> Fis-sentenza moghtija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joseph Buttigieg** fil-25 ta' Lulju 1994, intqal:
>
> "L-insenjament tal-qrati taghna, kemm dawk superjuri kif ukoll inferjuri, hu tista' tghid univoku u gie kristallizzat fis-sentenza tal-Qorti Kriminali (li allura kienet tisma' appelli mill-qrati inferjuri) tas-6 ta' Dicembru, 1948 fl-ismijiet **Il-Pulizija v. Arthur S. Mortimer A. & C.E.** (Vol.XXXIII.iv.758) li dahlet ukoll fl-origini tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 360, introdott fl-1911. Brevement, ic-citazzjoni ma hi xejn hlief avviz jew ordni sabiex il-gudikabbli jidher quddiem qorti inferjuri fil-hin u data li jigu indikati lilu, minflok ma jingieb quddiem dik il-qorti taht arrest (Art.360(1)). Din ic-citazzjoni ma hix il-bazi tal-akkuza, bhalma hu l-kaz tal-att ta' akkuza quddiem il-Qorti Kriminali. L-akkuza jew imputazzjoni tigi profferita fil-qorti inferjuri meta tinqara mill-prosekuzzjoni: 'La vera imputazione si deduce contro l'imputato dalla prosecuzione dinanzi alla Corte stessa. La lotta fra la prosecuzione e l'imputato non si impegna per mezzo della citazione, ma si impegna per mezzo della querela, della esposizione dei fatti che seguono innanzi alla Corte per parte dell'ufficiale prosecutore' (ara sentenza citata, pagna 761). Dan ifisser li galadarba l-persuna mharrka effettivament tidher quddiem il-qorti, il-funzjoni principali tac-citazzjoni (ghax hemm funzjonijiet ohra, bhal, per ezempju, ii l-imputat ikun jaf biex qed jigi akkuzat sabiex ikun jista' jiddefendi ruhhu sew, kif ukoll l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni) tkun giet ezawrita (ara f'dan is-sens ukoll is-sentenza ta' din il-Qorti tad-19 ta' Gunju, 1989 fl-ismijiet Il-Pulizija vs Noel Zarb Adami).

37. Fil-fatt f'**Mortimer**, l-Imħallef William Harding jispjega li l-artikolu 360(2)[9] tal-Kodiċi Kriminali kien ġie miżjud bl-Ordinanza IX tal-1911. Qabel din iż-żieda, dan l-artikolu kien jipprovdi biss li meta ma kienx hemm raġunijiet biżżejjed biex persuna titressaq bl-arrest,

[9] Fi żmienu l-artikolu 372(2) tal-Kodiċi Kriminali.

il-Pulizija Eżekuttiva kellha tħarrek lill-imputat b'ordni bil-miktub sabiex tidher quddiem il-Qorti tal-Pulizija Ġudizzjarja. Kien ikun fil-Qorti imbagħad li dik il-persuna kienet tiġi infurmata bir-reat kriminali li għalih tkun ġiet imsejħa twieġeb.

38. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs Spiru Spiteri** deċiż fit-18 ta' Marzu 1955 l-Imħallef William Harding spjega wkoll li fis-sentenza **Terreni vs Gabaretta**, deċiża mill-Qorti Kriminali bħala Qorti tal-Appelli Kriminali nhar is-17 ta'Ġunju 1880 il-posizzjoni dwar iċ-ċitazzjoni dak iż-żmien kienet illi ma kienx indispensabbilment neċessarju li l-Qorti tal-Maġistrati żżomm strettament u preċiżament mat-termini oriġinali taċ-ċitazzjoni anche meta l-proċediment ikun ex officio. Sir Antonio Micallef żied jgħid ukoll li l-Qorti setgħet fi kwalunkwe każ serenament tistrieħ fuq il-provi riżultanti **<u>wara</u>** li tkun ġiet preżentata ċ-ċitazzjoni; b'dan illi jekk il-Qorti jkun jidhrilha meħtieġ jew jekk issirilha talba għal dak il-għan mill-imputat, hija kellha takkorda ftit żmien lill-imputat biex ikun jista' jħejji d-difiża tiegħu fuq dak li jkun irriżulta mill-provi.

39. Bil-bidla li kienet saret fl-1911, din il-posizzjoni legali dwar l-**<u>għan</u>** taċ-ċitazzjoni ma nbidletx. Dak li kien inbidel huwa l-**<u>forma</u>** tagħha intiża biex tipprovdi lill-imħarrek aktar dettalji b'mod li huwa jkun jaf aħjar dwar dak li jkun ġie mħarrek dwaru.

30. Mid-dibatti tal-Kunsill tal-Gvern li waslu għal din l-emenda jirriżulta li l-iskop wara din l-emenda ma kienx li jibdel dak li sa dak iż-żmien kienet il-posizzjoni legali relattiva għaċ-ċitazzjoni u ċjoe li tkun isservi biss ta' mezz li bih persuna tiġi preżentata quddiem l-awtorita ġudizzjarja; u mingħajr ma din iċ-ċitazzjoni tiġi mqiegħda fuq l-istess livell tal-att tal-akkuża quddiem il-Qorti Kriminali. Ma kienx intiż li ċ-ċitazzjoni tingħata l-forma solenni li kellu jingħata lill-att tal-akkuża. Anzi skont l-Avukat tal-Kuruna li ppartеċipa fid-dibattiti dwar din l-emenda saħaq li ċ-ċitazzjoni ma kellhiex tkun meqjusa bħala intimazjoni ta' imputazzjoni – **La citazione nella sua essenza non e' la intimazione di una imputazione** – ġie kwotat jgħid. Anzi huwa proċediment differenti minn dak li jsir quddiem il-Qorti Kriminali in kwantu huwa proċediment sommarju. L-Avukat tal-Kuruna saħaq li l-imputazzjoni vera hija dik li tiġi proposta quddiem il-Qorti viva voce mill-Prosekuzzjoni kontra tal-imputat. Id-dibattitu bejn il-Prosekuzzjoni u d-Difiża ma jseħx grazzi għaċ-ċitazzjoni iżda jseħħ quddiem il-Qorti tal-Maġistrati bis-saħħa tal-kwerela u bl-

esposizzjoni tal-fatti magħmula quddiem il-Qorti da parti tal-Uffiċjal Prosekutur.

31. Bis-sistema viġenti qabel l-1911, l-imputat kien jirċievi ċ-ċitazzjoni mingħajr ma kien ikollu indikazzjoni biżżejjed biex ikun jaf għal xiex ried jirrispondi quddiem dik il-Qorti u għalhekk kien jinħela l-ħin f'differimenti biex ikun jista' jipprepara u jiddefendi ruħu. Kien għalhekk li l-Avukat tal-Kuruna kien ħass li kien aktar għaqli li filwaqt li ċ-ċitazzjoni tibqa' dejjem dokument li bih imputat jiġi msejjaħ jidher il-Qorti, fl-istess waqt kien meħtieġ li l-imputat ikollu informazzjoni biżżejjed minn qabel biex ikun jaf b'xiex inhu mixli biex b'hekk jitla' l-Qorti preparat għall-kawża tiegħu.

32. Kemm fis-sentenza **Mortimer** kif ukoll fis-sentenza **Spiteri** l-Imħallef Harding imbagħad jiċċita s-sentenza tal-Qorti Kriminali bħala Qorti tal-Appelli Kriminali fil-kawża **La Polizia vs Ashby** deċiża fit-12 t'Awissu 2017 fejn l-Imħallef Sir Luigi Camilleri kien iddeċieda li l-indikazzjonijiet imsemmija fl-artikolu 360 **ma kienux essenzjali**. Iċ-ċitazzjoni ma kienet xejn ħlief l-ordni mogħtija mill-Pulizija lill-imħarrek sabiex huwa jidher il-Qorti f'data u ħin mogħtija lilu meta ma jkunx hemm lok li huwa jittieħed il-Qorti taħt arrest. Dak kien l-iskop u l-karattru essenzjali taċ-ċitazzjoni. L-emendi li kienu saru fl-1911 ma kienux tali li jibdlu din il-posizzjoni legali għalkemm kienu intiżi biex jagħtu aktar informazzjoni lill-imħarrek biex qabel jitla' l-Qorti jkun jista' jipprepara d-difiża tiegħu.

33. L-Imħallef Harding f'dawn iż-żewġt kawżi jtenni li din hija interpretazzjoni li hija konsoni mal-interpretazzjoni mogħtija lill-kunċett taċ-ċitazzjoni skont il-Liġi ingliża li minnha l-Liġi Maltija hija mnissla. Huwa jisħaq li ma jistgħux jitqajmu u jintlaqgħu oġġezzjonijiet għal difetti fil-forma jew fis-sustanza tal-avviżi. Dak li kellu dritt għalih l-imputat fl-avviż huwa reasonable information as to the nature of the charge. **Reasonable** trid tiġi mifhuma fil-kuntest taċ-ċitazzjoni, u għalhekk fil-kuntest ta' proċediment sommarju. Jekk tirriżulta varjanza tali li l-Ġudikant jidhirlu li minħabba fiha l-ġudikabbli jkun ġie **decieved or misled** allura f'dak il-każ, il-ġudikabbli jkollu dritt li jitlob, u jingħata mill-Qorti, differiment tal-udjenza sabiex ikun jista' jipprepara d-difiża tiegħu minħabba l-varjanza li tkun irriżultat. U huwa għalhekk li ma tistax tiġi invokata n-nullita taċ-ċitazzjoni sempliċiment minħabba li jkun hemm differenza, **variance** bl-Ingliż, bejn l-avviż u l-provi li jitresqu fil-kawża.

34. Apparti minn hekk il-Liġi tippermetti wkoll li jsiru korrezzjonijiet f'dawn il-partikolaritajiet imsemmija fiċ-ċitazzjoni u fil-kwereli. Dan ukoll ġie deċiż mill-Imħallef Harding fl-appell kriminali **Consiglio Mangion nomine vs Turu Callus et** deċiż fit-2 t'April 1948. L-artikolu 360 bl-ebda mod ma jostakola tali korrezzjonijiet. Għal massimu f'każ ta' talba għal korrezzjoni l-imputat ikollu dritt li jitlob, u jaqla' differiment tal-udjenza biex ikun jista' jirregola ruħu. Il-loġika wara din il-posizzjoni hija wkoll għaliex jekk minħabba tali varjanzi l-imputat ikun ġie **misled** jew **deceived**, huwa għandu dritt li jkollu żmien jiddefendi ruħu. Apparti minn hekk il-Kodiċi Kriminali kien jippermetti korrezzjoni tal-att tal-akkuża, dokument solenni a differenza taċ-ċitazzjoni. Għalhekk kien ikun illoġiku li jkun hemm **technical strictness** akbar fil-każ taċ-ċitazzjoni li huwa dokument mhux solenni, mentri jkun hemm lok għal possibilta ta' korrezzjoni fil-każ ta' dokument solenni bħal ma huwa l-att tal-akkuża.

35. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs Toni Mifsud** deċiż nhar is-16 ta' Mejju 1953, l-Imħallef William Harding daħal fil-kontroversja meta jkun hemm diskrepanza fil-ħin indikat fiċ-ċitazzjoni għal dak li jirriżulta mill-provi. F'dan il-każ, dik il-Qorti ddeċidiet li l-artikolu 360 jeħtieġ li fiċ-ċitazzjoni jingħataw partikolaritajiet dwar iż-żmien. B'dan il-Liġi riedet tifhem li ż-żmien setgħa jiġi kostitwit mix-xahar u mill-ġurnata jew mid-data tax-xahar u mis-sena iżda mhux neċessarjament ukoll mill-ħin – għalkemm dan ikun għaqli biex l-informazzjoni fiċ-ċitazzjoni tkun kemm jista' jkun ċara u univoka. Kif imtenni fis-sentenza **Il-Pulizija vs. Bartoli** deċiża minn dik il-Qorti nhar it-8 ta' Jannar 1938 l-att taċ-ċitazzjoni tnissel mill-Liġi ingliża li kienet teħtieġ li ċ-ċitazzjoni jkun fiha **reasonable information as to the nature of the charge**. U li jekk b'dik l-informazzjoni skorretta l-imputat kien iħoss li ġie **misled** jew **deceived**, huwa dejjem kellu l-jedd li jitlob li jingħata differiment sabiex ikun jista' jirregola ruħu u jiddefendi lilu nnifsu aħjar. F'dak il-każ, irriżulta li l-imputat kien ikkontesta l-kawża quddiem il-Qorti tal-Maġistrati u kien wera ben tajjeb li kien jaf għall-liema ċirkostanzi l-imputazzjoni kienet tirreferi u għalhekk ma kienx hemm lok li l-aggravju tiegħu fuq id-difett fiċ-ċitazzjoni jiġi milqugħ.

36. Din il-kwistjoni ta' żbalji fiċ-ċitazzjoni, nonche l-problematika tal-possibilita li l-Prosekuzzjoni titlob u tottjeni korrezzjoni fiċ-ċitazzjoni kienet ukoll il-meritu tas-sentenza fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Spiru**

Spiteri aktar il-fuq imsemmija. F'dik il-kawża t-talba kienet saret għal bidla fl-imputazzjonijiet billi mad-data tiżdied il-frażi "fl-aħħar tliet xhur qabel". Din it-talba **saret wara** li kienu ingħalqu l-provi tal-Prosekuzzjoni. Id-Difiża oġġezzjonat għal tali bdil iżda l-Qorti tal-Maġistrati kienet laqgħet it-talba għal tali bdil. Dan wassal għal dak l-appell. Il-Qorti Kriminali, presjeduta mill-Imħallef William Harding, ħadet l-istess posizzjoni bħal fil-kawżi **Mortimer**, ddeċidiet li l-posizzjoni dwar l-avviż bħala avviso a comparire kienet konsolidata b'diversi ġudikati tal-appelli kriminali fosthom **La Polizia vs Debono** tat-12 ta' Jannar 1918, **Carabott vs Galea** tat-12 t'Awissu 1918, **Il-Pulizija vs Carmelo Mariani** deċiża 12 ta' Ġunju 1942, u tal-Qorti Kriminali kolleġjalment komposta fl-ismijiet **Ir-Reġina vs Cutajar** tat-13 ta' Diċembru 1954. Dik il-Qorti ddeċidiet li, in bażi għal dak stabbilit bil-kawża **Ashby**, iċ-ċitazzjoni ma tistax titqabbel mal-att tal-akkuża u n-nuqqas ta' partikolaritajiet imsemmija fl-artikolu 360 tal-Kodiċi Kriminali ma kienux iġibu n-nullita taċ-ċitazzjoni, liema nuqqas jista' biss jintitola lill-imputat li jitlob u jottjeni differiment sabiex ikun jista' jirregola ruħu u jiddefendi ruħu aħjar.

37. Biss dwar il-punt aktar kontrovers dwar jekk tali korrezzjoni setgħetx issir wara li l-Prosekuzzjoni tkun għalqet il-provi tagħha, dik il-Qorti Kriminali iddeċidiet li fi proċediment sommarju ma hemm xejn li jżomm lill-Ġudikant li:

> għal raġuni ġusta, u anke l-Qorti "marte proprio" tordna li jerġa jinfetaħ is-smiegħ, sia pure biex titbiddel l-imputazzjoni kif sar f'dan il-każ; basta tingħata, kif ingħatat f'dan il-każ, l-opportunita ta' differiment, jekk l-imputat irid dan id-differiment.

38. Fl-appell kriminali deċiż fis-6 ta' Marzu 1954 fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Frank Borg**, kien ġie deċiż li:

(a) il-kunċett li fil-ġudizzji sommarji ċ-ċitazzjoni hija ordni ta' komparizzjoni kien saret kwistjoni ta' **jus receptum**;
(b) l-enuċjazzjoni tal-fatti kontenuti fiha mhix il-bażi essanzjali u assoluta tal-inkriminazzjoni;
(c) l-Qorti setgħet issib ħati imputat ta' reat divers minn dak li jidderiva minn dik l-enunċjazzjoni u li jkun irriżulta mill-provi li seħħ – basta li, jekk jagħmel talba apposita, l-imputat ikun jista' jingħata żmien biex jiddefendi ruħu kontra l-imputazzjoni ta' dan ir-reat l-ieħor;

(d) din il-kawża wkoll kienet ippermettiet bidla fl-avviż wara li kienu ingħalqu l-provi mill-Prosekuzzjoni.

39. Din il-posizzjoni legali relattiva għall-istatus legali taċ-ċitazzjoni bħala merament **avviso a comparire** baqgħet tiġi segwita mill-Qrati Maltin kostantement, inkluż kważi verbatim mill-Imħallef Wallace Gulia fil-kawża **Il-Pulizija vs. Noel Zarb Adami** deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta nhar id-19 ta' Ġunju 1989.

40. Fil-kawża **Il-Pulizija vs. Godwin Agius** deċiża minn din il-Qorti diversament presjeduta nhar id-9 ta' Jannar 2003 kienet ukoll għamlet riferenza għal diversi sentenzi preċedenti u qalet hekk:

> 6. Dwar l-ewwel aggravju din il-Qorti tirreferi ghal dak li qalet din l-istess Qorti fis-sentenza fl-ismijiet Il-Pulizija v. Mario Bezzina moghtija fis-26 ta' Mejju 2004:
>
> "F'dan ir-rigward huwa rilevanti s-subartikolu (2) ta' l-artikolu 360 tal-Kodici Kriminali li jipprovdi:
>
> "'Ic-citazzjoni ghandha ssemmi car il-persuna mharrka, u ghandu jkun fiha, fil-qosor, il-fatti ta' 1- akkuza, bil-partikularitajiet ta' zmien u ta' lok li jkunu jinhtiegu jew li jkunu jistghu jinghataw.'
>
> "Issa l-gurisprudenza kostanti tal-Qrati taghna hi fis-sens li c-citazzjoni in kwistjoni mhix hlief avviz lill-imputat biex jidher quddiem il-Qorti. Fis-sentenza moghtija minn din il-Qorti (diversament presjeduta) fl-ismijiet Il-Pulizija vs Joseph Buttigieg fil-25 ta' Lulju 1994, intqal:
>
> "'L-insenjament tal-qrati taghna, kemm dawk superjuri kif ukoll inferjuri, hu tista' tghid univoku u gie kristallizzat fis-sentenza tal-Qorti Kriminali (li allura kienet tisma' appelli mill-qrati inferjuri) tas-6 ta' Dicembru, 1948 fl-ismijiet Il-Pulizija v. Arthur S. Mortimer A. & C.E. (Vol.XXXIII.iv.758) li dahlet ukoll fl-origini tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 360, introdott fl-1911. Brevement, ic-citazzjoni ma hi xejn hlief avviz jew ordni sabiex il-gudikabbli jidher quddiem qorti inferjuri fil-hin u data li jigu indikati lilu, minflok ma jingieb quddiem dik il-qorti taht arrest (Art.360(1)). Din ic-citazzjoni ma hix il-bazi tal-akkuza, bhalma hu l-kaz tal-att ta' akkuza quddiem il-Qorti Kriminali. L-akkuza jew imputazzjoni tigi profferita fil-qorti inferjuri meta tinqara mill-prosekuzzjoni: 'La vera imputazione si deduce contro l'imputato dalla prosecuzione dinanzi alla Corte stessa. La lotta fra la prosecuzione e l'imputato non si impegna per mezzo della citazione, ma si impegna per mezzo della querela, della esposizione dei fatti che seguono innanzi alla Corte per parte dell'ufficiale prosecutore' (ara sentenza citata, pagna 761). Dan ifisser li galadarba l-persuna mharrka effettivament tidher quddiem il-qorti, il-funzjoni principali tac-citazzjoni (ghax hemm funzjonijiet ohra, bhal, per ezempju, li l-imputat ikun jaf biex qed jigi akkuzat sabiex ikun jista' jiddefendi ruhhu sew, kif ukoll

l-interruzzjoni tal-preskrizzjoni) tkun giet ezawrita (ara f'dan is-sens ukoll is-sentenza ta' din il-Qorti tad-19 ta' Gunju, 1989 fl-ismijiet Il-Pulizija vs Noel Zarb Adami)."

"U bhalma qalet din il-Qorti (diversament presjeduta) fis-sentenza moghtija fl-4 ta' Novembru 1994 fil-kawza fl- ismijiet Il-Pulizija vs Emanuel Buttigieg:

"'Id-dettalji msemmijin dwar il-fatti ghandhom jigu ndikati fiha mhux ghall-fini tal-validita' taghha, jew tal- proceduri, kompriza s-sentenza, li jsegwuha, izda ghall-fini ta' pratticita' u ta' evitar ta' telf ta' zmien, u cioe` biex l-imputat x'hin jidher quddiem il-Qorti jkun jaf fuqhiex ikun gie mharrek, u hekk dakinhar stess li jidher ikun preparat biex jiddefendi ruhu ghall- imputazzjoni dedotta.

"'.....

"'Dan kollu premess ifisser li c-citazzjoni li jkun fiha l- ordni lill-imputat biex jidher quddiem il-Qorti tal- Magistrati qatt ma tista' tkun nulla, kemm jekk tkun tikkontjeni kif ukoll jekk ma tikkontjenix dettalji korretti jew skorretti tal-fatti. F'ebda kaz dik ic- citazzjoni ma ggib in-nullita' tal-proceduri sussegwenti, kompriza s-sentenza."

"Is-subartikolu (2) ta' l-artikolu 360 tal-Kodici Kriminali jirrikjedi biss li ccitazzjoni jkun fiha l-fatti ta' l-akkuza. Fis- sentenza taghha fl-ismijiet Il-Pulizija vs Philip Schembri moghtija fit- 18 ta' Novembru 1994 minn din ilQorti (diversament presjeduta), gie spjegat:

"'Dawn il-fatti, naturalment, iridu juru b'mod car ir-reat li tieghu l-persuna tkun qed tigi imputata, minghajr il- htiega ta' tigbid ta' kliem jew immaginazzjoni, jigifieri b'mod li l-imputat ikun jaf ta' liema reat jew reati qed jigi akkuzat u ghal liema reat jew reati jrid iwiegeb.'"

7. Fil-kaz in ezami, huwa minnu li fic-citazzjoni m'hemmx indikazzjoni tal-hin, izda l-artikolu 360(2) ma jirreferix ghall-"hin" tar-reat izda ghaz-"zmien" u c-citazzjoni effettivament taghti indikazzjoni taz-"zmien" meta allegatament sehh ir-reat in kwistjoni meta tghid "f'dawn l- ahhar gimghat" li naturalment jigu kalkolati lura mid-data tac-citazzjoni (is-6 ta' April 2011). Huwa minnu li fic- citazzjoni m'hemmx indikazzjoni tal-lok fejn allegatament sehh ir-reat izda, apparti li l-appellant kien jaf ben tajjeb ghal liema xatba kienet qed issir referenza fic-citazzjoni, fid-dawl tal-gurisprudenza sucitata, tali nuqqas ma jwassalx ghan-nullita' tac-citazzjoni jew tal-proceduri sussegwenti, kompriza s-sentenza. Konsegwentement it- talba ta' l-appellant biex is-sentenza appellata tigi dikjarata nulla hi michuda.

41. Imbagħad fl-appell kriminali msemmi **Il-Pulizija vs. Joseph Zahra** deċiż fil-5 t'Awissu 2003 intqal:

L-ewwel aggravju ta' l-appellant hu, bazikament, fis-sens li huwa ma setax jinstab hati skond l-imputazzjonijiet kif dedotti peress li dawn l-imputazzjonijiet kienu nieqsa mid- dettalji mehtiega dwar il-post, il-hin u c-cirkostanzi li fihom sehhew l-allegati reati. Dan l-aggravju hu wiehed fieragh. Huwa veru li l-imputazzjonijiet ma kienux redatti bl-aktar mod felici u li r-referenza ghall-"post", "hin" u "cirkostanzi" f'kull imputazzjoni ma hi xejn cara. Pero`, kif din il-Qorti kellha l-okkazzjoni li tosserva diversi drabi, in-nuqqas ta' xi rekwizit imsemmi fis-subartikolu (2) tal-Artikolu 360 ma jwassalx ghan-nullita` tac-citazzjoni (jew tal-imputazzjoni jew imputazzjonijiet) u anqas ma jwassal necessarjament ghall-liberazzjoni ta' dak li jkun. Jekk, minhabba l-mod kif inhuma redatti l-imputazzjonijiet, l-imputat ma jkunx jista' jiddefendi ruhhu adegwatament huwa jista' jgib dan l- ilment a konjizzjoni tal-qorti biex din tiehu l-mizuri necessarji. Jista' wkoll, wara li jkun sema' l-provi tal- prosekuzzjoni, jitlob differiment jew posponiment biex ikun f'posizzjoni li jaghmel id-difiza tieghu, minflok ma jghaddi ghad-difiza minnufih wara l-kaz tal-prosekuzzjoni, kif suppost li jsir f'kull kawza (ara, in partikolari, l-Artikoli 374, 375 u 377(1) tal-Kodici Kriminali). S'intendi, tali differiment jew posponiment ghandu jinghata b'cirkospezzjoni kbira u biss f'kazijiet fejn ikun hemm xi nuqqas fil-mod kif il- prosekuzzjoni tkun ressqet l-imputazzjonijiet jew ikkonduciet il-kaz taghha, liema nuqqas ikun verament jista' jippregudika lill-imputat, ghax altrimenti facilmment jigri li l-kawza sommarja ma tibqa' sommarja xejn. Huwa proprju ghalhekk li l-Artikolu 360(2) jghid li c-citazzjoni ghandha jkollha certi dettalji, u cioe` sabiex l-imputat jigi preparat f'ewwel jum tas-smigh bid-difiza u bil-provi tieghu in difeza, u l-kawza tkun tista' tinqata' f'dik l-ewwel gurnata tas-smigh. Issa, fil-kaz in dizamina ma ghandniex kawza sommarja, izda kumpilazzjoni. Fi kliem iehor il- provi ingabru fuq numru ta' granet, u mill-provi mismugha wiehed seta' facilment jifhem il-"post", il-"hin" u c- "cirkostanza" ta' kull imputazzjoni. Meta, ghalhekk, l- appellant Zahra gie biex jaghmel id-difiza tieghu huwa kien jaf ezattament b'liema fatti kien qed jigi imputat, u liema kienu r-reati li kienu qed jigu ipotizzati fil-konfront tieghu (u dan, naturalment, aktar u aktar wara n-nota ta' rinviju ghall-gudizzju tal-Avukat Generali). Ghalhekk dana l-aggravju ta' l-appellant qed jigi respint.

42. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs Francis Portelli** maqtugħ fit-3 ta' Marzu 1992, ġie deċiż li n-nuqqas tal-partikolaritajiet imsemmija fl-artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali ma kienetx iġġib in-nullita taċ-ċitazzjoni; għalkemm id-difett tagħhom jista' jġib in-nullita' fil-każ li jirrendi l-imputazzjoni inċerta. Iċ-ċitazzjoni pero xorta kienet tirrikjedi li jkun fiha fatti tal-akkuża li tiġbor fiha r-reat jew reati ipotizzati u li eventwalment ikunu jridu jiġu moqrija fil-Qorti mill-Prosekuzzjoni ai termini tal-artikolu 374 u 375 tal-Kodiċi Kriminali skont il-każ. Iċ-ċitazzjoni għalhekk xorta waħda ried ikollha fiha l-fatti li juru ċar ir-reat li bih persuna tkun qed tiġi mixlija u dan għandu jsir mingħajr il-ħtieġa ta' tiġbid ta' kliem jew immaġinazzjoni u b'tali mod li l-imputat

ikun jaf dwar liema reat jew reati jkun qed jiġi mixli bihom u għal liema reat għandu jwieġeb.

43. Fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs Joseph Zammit** deċiż fit-13 ta' Jannar 2016, ġie mistqarr li għalkemm ma kienx hemm dubju li "għall-ħabta tal-11.00" mhuxwiex l-istess bħal "għall-ħabta ta 14.00", l-anqas ma kien hemm dubju li l-appellant kien jaf sew għall-liema inċident il-każ kien qiegħed jirreferi. Apparti minn hekk fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Alfred Grixti** deċiż fis-26 ta' Marzu 2018 differenza fil-komparixxi bejn l-isem Mary u Maria kienet ritenuta bħala li ma taffettwax l-imputazzjoni u l-aggravju relattiv ġie miċħud.

44. Kif allura intwera, minkejja l-iżviluppi li saru fil-kompetenza tal-Qorti tal-Maġistrati, kif ukoll dawk li ssuċċedew fil-kamp tad-drittijiet tal-bniedem, il-Liġi Maltija xorta baqgħet imfassla fuq il-prinċipji li Prosekuzzjoni għandha l-obbligu li tinvestiga u tixli lil persuni suspettati li jkunu wettqu reati kriminali li jkunu jaqgħu taħt il-kompetenza oriġinali tal-Qorti tal-Maġistrati jew bl-arrest jew bil-mezz taċ-ċitazzjoni skont il-każ. Il-Liġi regolanti ċ-ċitazzjoni inbidlet maż-żminijiet kif ukoll ġralha l-konsegwenti proċedura applikabbli. Iżda fl-essenza tagħha ċ-ċitazzjoni baqgħet sostanzjalment l-istess minkejja d-differenza fil-kompetenza aktar il-fuq imsemmija. Jirriżulta wkoll però li l-ġurisprudenza evoluta tagħti iżjed piż liċ-ċitazzjoni dokument li, għalkemm mhux identiku għall-att tal-akkuża, xorta waħda jibqa dak li bih proċedura kriminali tiġi istitwita quddiem Qorti ta' Ġustizzja Kriminali. Allura għalkemm in-natura tal-att ġudizzjarju baqgħet invarjata, dak li inbidel kien il-mod kif il-Qrati jħarsu lejn l-importanza li l-kontenut ta' dak l-att ikun wieħed ċar, inekwivoku u li jippermetti lill-ġudikabbli li jkun jista' faċilment jifhem dak li l-Istat ikun qiegħed jixlih bih biex ikun jista' jiddefendi ruħu sew.

45. Iżda ladarba l-Prosekuzzjoni tixli, hija għandha r-responsabbilta' li tara li dak li tixli bih ikun fattwalment u legalment korrett. Jekk iċ-ċitazzjoni jkun fiha ineżattezzi jew żbalji, dawn fihom infushom ma jġibux, awtomatikament, in-nullita taċ-ċitazzjoni jew tas-sentenza. Iżda b'daqshekk ma jfissirx li l-Prosekuzzjoni tkun tista' tieħu attitudni leġġera jew allegra lejn iċ-ċitazzjoni jew il-kontenut tagħha. Jibqa' dmir tal-Uffiċjal Prosekutur li jassigura li fejn ikun hemm tali żbalji jew ineżattezzi, dawn għandhom jiġu korretti. Dan huwa possibbli u l-ġurisprudenza relattivament reċenti tissorreġih.

Fil-fatt fl-appell kriminali **Il-Pulizija vs. Glen Debattista** tat-23 ta' Diċembru 2003 din il-Qorti diversament presjeduta saħqet:

> L-appellant ghandu bazikament tlett aggravji, li ser jigu kkunsidrati seriatim. L-ewwel aggravju hu fis-sens li "l- akkuza" kienet nulla, u dan peress li fic-citazzjoni ma kienx hemm indikazzjoni "tal-fatti" kif preskritt fl-Artikolu 360(2) tal-Kodici Kriminali. Dan l-aggravju hu infondat u jirrazenta l-fieragh. Kif spiss gie ritenut minn din il-Qorti – u kif inhi, del resto, prassi inveterata – ir-rekwizit ta' "il-fatti ta' l-akkuza", imsemmija fis-subartikolu (2) tal-Artikolu 360, ikun sodisfatt jekk il-prosekuzzjoni tuza il-kliem testwali tad-disposizzjoni tal-ligi li tohloq ir-reat li jkun qed jigi ipotizzat bl-imputazzjoni. Huwa veru li l-prosekuzzjoni setghet, ghal aktar kjarezza, tghid fl-imputazzjoni li l-att awtentiku u pubbliku in dizamina kien licenzja ta' vettura (il-kelma "licenzja" tissemma biss fit-tieni imputazzjoni); pero` tali karenza ma ggibx in-"nullita`" tal-akkuza – sia jekk ta' l-akkuza (jew, ahjar, imputazzjoni) per se u sia jekk tac-citazzjoni. Kif ukoll gie ritenut diversi drabi, minkejja l-emenda introdotta bl-Ordinanza IX ta' l-1911, ic- citazzjoni baqghet xorta wahda semplici "avviso a comparire" u mhux il-bazi ta' l-imputazzjoni; l-imputazzjoni tigi formalment maghmula fl-istadju kontemplat fis- subparagrafu (i) tal-paragrafu (i) tal-Artikolu 374 tal-Kodici Kriminali, rez applikabbli ghal proceduri ex officio bil- paragrafu (c) tal-Artikolu 375 (u fil-kaz tal-Qorti Istruttorja, meta r-rapport jigi konfermat bil-gurament fl-istadju kontemplat fl-Artikolu 390(1)). L-iskop tas-subartikolu (2) tal-Artikolu 360 hu sabiex l-imputat ikun mill-bidu nett f'posizzjoni li jkun jista jiddefendi ruhhu adegwatament, b'mod ukoll li f'kawzi sommarji huwa jressaq il-kaz u l- provi tieghu fl-istess gurnata li jitressaq quddiem il-qorti u s-sentenza tinghata wkoll f'dik il-gurnata (Art. 377(1)). Ghalhekk, jekk "il-fatti ta' l-akkuza" ikunu gew redatti b'tali mod li l-imputat ma jkunx jaf b'xhiex qed jigi verament akkuzat, sia ghal dawk li huma fatti u sia ghal dik li hija ligi, huwa jista' jew igib din il-lanjanza a konjizzjoni tal-qorti sabiex il-qorti tordna lill-prosekuzzjoni tkun aktar cara jew, wara li l-prosekuzzjoni tkun ghalqet il-kaz taghha – u allura l-imputat ikun certament jaf x'inhuma l-fatti li jkunu qed jigu imputati – jitlob differiment biex ikun jista' jipprepara d-difiza tieghu. Mid-diversi verbali registrati quddiem il-Qorti Inferjuri imkien ma hemm l-icken indikazzjoni li l-appellant, allura imputat, ma kienx jaf, jew ma setax ikun jaf wara d-deposizzjoni tax-xhieda principali WPS Marisa Bartolo u l-Ispettur Stephen Mallia, x'kienu l- fatti li kienu qed jigu imputati fil-konfront tieghu. Ghalhekk ukoll b'ebda mod ma jista' jinghad li l-appellant gie pregudikat fid-difiza tieghu. Fl-ahharnett il-Qorti tosserva li l-posizzjoni hija differenti meta si tratta tal-forma aktar solenni tal-Att ta' Akkuza fil-Qorti Kriminali – hawn il- legislatur kjarament jiddistingwi bejn "il-fatt li jikkostitwixxi r-reat" u "r-reat kif migjub jew imfisser fil-ligi" – paragrafi (c) u (d) tal-Artikolu 589. Pero` anke hawn tista' issir korrezzjoni skond ma jipprovdi l-Artikolu 597 tal-Kodici Kriminali, salv ghas-sitwazzjoni prevista fil-proviso tas-subartikolu (5) tal-Artikolu 449. Konsegwentement dan l-aggravju qed jigi respint.

46. Din il-Qorti taqbel mal-posizzjoni adottata mill-Imħallef Harding fis-sentenzi tiegħu fejn saħaq li l-ġurisprudenza regolanti ċ-ċitazzjoni,

bażata kif inhi fuq il-ius receptum, tisħaq fuq il-fatt li fejn ikun hemm diskrepanza bejn dak imniżżel fiċ-ċitazzjoni għal dak li jirriżulta fil-kwerela u quddiem il-Qorti, huwa dak li jirriżulta quddiem il-Qorti li jipprevali u mhux dak li jkun miktub fiċ-ċitazzjoni, sakemm ma jkunx hemm diskrepanzi kbar tali li l-akkuża ma tkunx sostenibbli. Dak li l-imputat fi proċediment quddiem il-Qorti tal-Maġistrati[10] għandu dritt għalih huwa li, meta jirriżulta li hemm diskrepanza bejn dak li hemm fiċ-ċitazzjoni u dak li jirriżulta mill-provi, jingħata l-opportunita li jiddefendi ruħu dwarha, u dan sakemm dik id-diskrepanza, ossija **variance** ma tkunx tirrendi l-imputazzjoni tant inċerta li allura tkun nulla minnha nnifisha.

47. Għal dan il-għan l-Uffiċjal Prosekutur għandu dmir li jitlob li ssir il-korrezzjoni relattiva filwaqt li l-imputat ma għandux dritt li jwaqfu milli jagħmel tali talba għal korrezzjoni jew saħansitra jikkontendi li l-avviż huwa null. F'dak il-każ l-imputat għandu dritt jitlob differiment biex ikun jista' jirregola ruħu u jiddefendi ruħu aħjar.

48. Dan għaliex jekk tirriżulta li xi wieħed minn dawn il-partikolaritajiet imsemmija fl-artikolu 360(2) tal-Kodiċi Kriminali ma jkunx jaqbel mal-provi prodotti, dan ma jġibx in-nullita tal-avviż. Ikun ifisser li dak li l-imputat ikun irid jirrispondi għalih u jiddefendi ruħu minnu irid ikun b'riferenza għal dawk il-fatti li jirriżultaw mill-provi. U huwa għalhekk li, fi proċediment sommarju fejn id-differimenti għandhom ikunu l-eċċezzjoni u mhux ir-regola, l-imputat ikun jista' jitlob li jingħata differiment tal-udjenza sabiex ikun jista' jirregola ruħu u jiddefendi ruħu b'dawk iċ-ċirkostanzi ġodda li jkunu rriżultaw u dan biex jiġi evitat kwalunkwe ombra li biha jkun jista' jiġi **deceived** jew **misled**. Dment li huwa jingħata l-opportunita sħiħa li jiddefendi ruħu mill-istat li jkun irriżulta mill-provi, l-imputat ma jistax iressaq ilment.

49. Issa f'dan il-każ mhux biss tirriżulta dissonanza bejn id-data indikata fiċ-ċitazzjoni u dik riżultanti minn parti mill-provi prodotti mill-prosekuzzjoni, iżda apparti din hemm ukoll kwistjoni oħra, daqstant ieħor importanti f'dan il-każ fejn jirriżulta wkoll li ċ-ċitazzjoni li l-Prosekuzzjoni mexxiet l-azzjoni kriminali fuqha imbagħad tagħti t-tielet verżjoni ta' l-unika arma li suppost kien qiegħed iġorr l-appellant dakinhar tal-allegati reati jew li suppost uża jew li suppost ġiet elevata

[10] skont l-artikolu 374(i)(i) kif ukoll reż applikabbli għal proċedimenti ex officio bl-artikolu 375(c) jew bl-artikolu 390(1) tal-Kodiċi Kriminali fil-proċedimenti istruttorji.

mingħandu. Fl-ebda punt ma ġiet mitluba korrezzjoni tal-imputazzjonijiet.

50. L-arma f'dan il-każ hija parti essenzjali tal-corpus delicti. L-arma kienet dak l-oġġett li l-pussess, ġarr u użu tagħha f'dawk iċ-ċirkostanzi kienu fundamentali għar-risoluzzjoni ta' dan il-każ dwar jekk twettqux ir-reati kriminali jew le. In-natura, klassifikazzjoni, għamla, tip, eċċetra tal-arma misjuba għand l-appellant kienet parti essenzjali mill-bażi tal-azzjoni kriminali meħuda kontra l-appellant u mhux xi dettall marġinali jew ta' ftit importanza għall-azzjoni kriminali innifisha, jew xi varjanza żgħira li setgħet tgħaddi.

51. Fit-tielet imputazzjoni il-Prosekuzzjoni allura xliet lill-appellant li dakinhar tat-3 ta' Mejju 2020 kien qiegħed iżomm, jew fil-pussess jew kontroll jew ġarr barra fond l-arma tal-għamla **<u>Huglu bin-numru tas-serje 16X0013.</u>** Iżda din ma jirriżultax li kienet arma li nstabet għand l-appellant la mix-xiehda ta' PC 873 u l-anqas dik ta' PS 1030 bħala dik l-arma li dakinhar tal-inċident – ġara meta ġara - ġiet misjuba li kienet dik l-arma li qiegħda tinġarr mill-appellant; u lanqas ma tirriżulta li kienet dik l-arma li kienet ġie kkonfiskata minn fuq il-persuna tiegħu. Dan għaliex kif intqal iżjed il-fuq, anki skont Dok. EM2 u Dok EM3 kif ukoll minn Dok EC u EC1, l-arma li l-appellant instab juża' dakinhar tat-3 ta' Mejju 2020 (jew fit-3 ta' April 2020) u li ġiet elevata lilu flimkien ma' affarijiet oħra jirriżulta li kienet dik tal-għamla ATAMAN bin-numru tas-serje indikat bħala li kien 17-K05098; ħalliha li mbagħad skont l-iscreen shot a fol 22 ġie indikat li l-arma kienet 17-K05098 u tip "shotgun", l-għamla tagħha ġiet indikata "HUNT GROUP; u li ma ġiex stabbilit jekk din l-arma ATAMAN u HUNT GROUP hix l-istess arma. Żgur però li din l-arma ma kienetx **<u>Huglu bin-numru tas-serje 16X0013</u>** skont kif ġie akkużat l-appellant fit-tielet imputazzjoni.

52. Apparti minn hekk il-Prosekuzzjoni filwaqt li xliet lill-appellant li naqas milli jsegwi l-kundizzjonijiet tal-liċenza maħruġa lilu mill-Kummissarju tal-Pulizija, naqset ukoll milli tippreżenta l-aħjar prova dwar x'kienu l-kundizzjonijiet tal-liċenza li kienet maħruġa fil-konfront tal-appellant u li huwa kien mistenni li jsegwi b'mod strett. Jekk kienet qegħda tixlih li huwa kiser xi kundizzjoni jew kundizzjonijiet tal-liċenza, kellha, almenu tippreżenta evidenza li tindika dawn il-kundizzjonijiet x'kienu.

53. Inoltre, għalkemm huwa minnu li ġew eżebiti ritratti li juru li kien hemm arma involuta, u li din l-arma kienet ta' għamla partikolari, ma nġieb ebda espert tekniku li jgħid eżattament dik l-arma x'tip ta' arma kienet u jekk dik l-arma li kienet misjuba kienetx integra jew mibdula. Il-Qorti tal-Maġistrati stqarret li l-appellant żied silencer. Iżda liema kienet l-arma, liema kien is-silencer, dan is-silencer kienx parti mill-arma jew jekk kienx jitqies bidla fl-arma jew fil-klassifikazzjoni tal-arma u jekk allura kienx hemm bidla u ħtieġa ta' liċenzjar ta' din il-bidla ma kienetx kwistjoni sempliċi li tkun riżolta b'sempliċi żewġ ritratti tal-arma. Tali konsiderazzjonijiet riedu jiġu pruvati b'mod iżjed sikur minn hekk, dato l-konsegwenzi serji possibbli għall-ġudikabbli fil-każ ta' sejbien ta' ħtija.

54. Iżda dawn il-punti imsemmija iżjed il-fuq fl-aħħar żewġ paragrafi xorta waħda jibqgħu suġġetti għall-problema prinċipali li tnisslet f'dan il-każ minħabba l-provi konfużjonarji dwar id-data meta effettivament seħħew l-allegati reati mertu tal-kawża in diżamina u fl-aħħar mill-aħħar dwar liema arma effettivament intużat għall-kommissjoni ta' dawn l-allegati reati u nstabet fil-pussess jew kontroll tal-appellant. Minħabba dawn il-provi inċerti, din il-Qorti tqis li ma tistax tabbraċċja d-deċiżjoni ta' sejbien ta' ħtija li waslet għaliha l-Qorti tal-Maġistrati (Malta). Fil-fehma ta' din il-Qorti, sabiex kwalunkwe Qorti ta' Ġustizzja Kriminali tkun tista' tasal li ssib ħtija f'ġudikabbli, il-kwalita ta' preċiżjoni fl-imputazzjonijiet u fil-provi li jridu jiġu mressqin quddiemha kellha tkun ferm superjuri għal dawk prodotti f'dan il-każ.

Deċide

Għal dawn ir-raġunijiet, din il-Qorti qiegħda tilqa' dan l-appell u qiegħda tħassar is-sentenza appellata u tillibera lill-appellant minn kull imputazzjoni, ħtija, piena u konsegwenza skont il-Liġi.

Aaron M. Bugeja
Imħallef